DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.19854718

ГЛОБАЛ МЕНЕЖМЕНТДА ЛИДЕРЛИК ВА БОШҚАРУВ САЛОҲИЯТИ

Бердиниязова Нурья Кошкинбаевна
ҚР Адлия вазирлиги шўъба бошлиғи,
I даражали юрист, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Бизнес ва тадбиркорлик олий мактаби, магистратура босқичи тингловчиси

Адилова Маржангул Елмуратовна
Бердақ номидаги қорақалпоқ давлат университети юридик факультети, инсон ҳуқуқлари, давлат ҳуқуқи ва бошқарув кафедраси ўқитувчиси

Ҳозирги глобал иқтисодиёт шароитида ташкилотлар фаолиятининг самарадорлиги кўп жиҳатдан раҳбарларнинг лидерлик қобилияти ва бошқарув салоҳиятига боғлиқ. Глобаллашув жараёнлари натижасида бозорлар интеграцияси кучайиб, рақобат муҳити янада мураккаблашмоқда. Бу эса раҳбарлардан янги ёндашувлар ва замонавий бошқарув усулларини талаб этади.

Глобал менежмент тушунчаси турли мамлакатлар ва маданиятлар доирасида ташкилотларни самарали бошқаришни англатади. Бундай шароитда раҳбарлар кросс-маданий муҳитда ишлаш, халқаро ҳамкорликни ривожлантириш ва глобал стратегияларни ишлаб чиқиш қобилиятига эга бўлиши лозим.

Лидерлик глобал менежмент тизимининг асосий таркибий қисми ҳисобланади. Илмий адабиётларда лидерлик инсонларни умумий мақсадларга йўналтира олиш ва уларни рағбатлантириш қобилияти сифатида таърифланади. Замонавий лидерлар стратегик фикрлаш, инновацион ёндашув ва ўзгаришларга мослашиш қобилияти билан ажралиб туради. Хусусан, эмоционал интеллект ва

самарали коммуникация кўникмалари лидер фаолиятида муҳим аҳамият касб этади.

Бошқарув салоҳияти эса раҳбарнинг билим, кўникма ва шахсий сифатлари йиғиндиси бўлиб, у ташкилотнинг барқарор ривожланишини таъминлайди. Самарали бошқарув учун раҳбар ресурсларни оқилона тақсимлаш, жамоа ишини мувофиқлаштириш ва стратегик қарорлар қабул қилиш қобилиятига эга бўлиши керак.

Шу билан бирга, глобал лидерлик компетенцияларига кросс-маданий сезгирлик, рақамли саводхонлик, инновацион фикрлаш ва ўзгаришларни бошқариш кўникмалари киради. Бугунги кунда рақамли трансформация жараёнлари раҳбарлардан янги технологияларни ўзлаштириш ва уларни бошқарув амалиётига жорий қилишни талаб этмоқда.

Глобал менежментда учрайдиган асосий муаммолар қаторига маданий фарқлар, коммуникация тўсиқлари ва иқтисодий ноаниқликлар киради. Ушбу муаммоларни бартараф этиш учун ташкилотларда доимий малака ошириш, халқаро тажриба алмашиш ва инновацион бошқарув усулларини жорий этиш муҳим аҳамиятга эга.

Хулоса қилиб айтганда, глобал менежмент шароитида лидерлик ва бошқарув салоҳияти ташкилот муваффақиятининг ҳал қилувчи омилларидан бири ҳисобланади. Замонавий раҳбарлар юқори даражадаги компетенцияларга эга бўлиши, ўзгаришларга тез мослаша олиши ва жамоани самарали бошқара олиши лозим. Шу боис раҳбар кадрларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишда глобал талаблар ва инновацион ёндашувларга алоҳида эътибор қаратиш зарур.